

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 1CbZm/28/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1517207660
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Ulacká
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2018:1517207660.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

1CbZm 28/2017-101

Okresný súd Bratislava V sudkyňou JUDr. Vierou Ulackou v právnej veci žalobkyne: Z. I., narodená XX.X.XXXX, trvale bytom Ľ. Q. XXXX/XX, G. G., proti žalovanej: Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a.s., IČO: 31 351 026, so sídlom Grösslingova 77, Bratislava, zastúpená advokátskou kanceláriou SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., Štefánikova 8, Bratislava, o vrátenie zmenky, takto

rozhodol:

- I. Žaloba sa zamietla.
- II. Návrh žalobkyne na prerušenie konania sa zamietla.
- III. Žalovaná má proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania vo výške 100%.

odôvodnenie:

1. Dňa 13.4.2017 bola súdu doručená žaloba, ktorou sa žalobkyňa domáha, aby jej žalovaná vrátila neúplnú zmenku, vydanú ku zmluve o poskytnutí úveru č. 23600180/7930. Splnenia tejto povinnosti sa domáhala vzájomnou žalobou v konaní vedenom na Okresnom súde Dolný Kubín sp. zn. 7C/122/2013, v ktorom mala procesné postavenie žalovanej v 2. rade. Vzájomná žaloba bola v tejto časti vylúčená na samostatné konanie a následne postúpená tunajšiemu súdu z dôvodu kauzálnej príslušnosti.

2. Žalobkyňa podaním z 2.11.2017 žalobu doplnila. Uviedla, že so žalovanou uzavrela dňa 20.4.2005 zmluvu o úvere č. 23600180/7930. Návratnosť medziúveru, ktorý žalovaná poskytla jej a Ing. P. I. ako spoludlžníkom, a tiež aj návratnosť stavebného úveru vrátane príslušenstva, bola v zmysle čl. III. ods. 1 zmluvy zabezpečená vystavením zmenky. Súčasťou zmluvy sa stala dohoda o vystavení a vyplnení zmenky. Listom z 31.3.2013 stanovila žalovaná okamžitú splatnosť úveru v celkovej výške 2.153,55 eur z dôvodu neuhrádzania splátok, ktorú považuje za odstúpenie od úverovej zmluvy. Následne 28.5.2013 podala žalovaná na Okresnom súde Dolný Kubín žalobu, ktorou sa domáhala, aby jej obaja dlžníci spoločne a nerozdielne zaplatili 2.153,55 eur s príslušenstvom. K tejto žalobe sa ako žalovaná v 2. rade vyjadrila na pojednávaní 14.11.2016 a okrem iného žiadala vrátiť nevyplnenú zmenku. Vychádzala z článku IV. dohody o vystavení a vyplnení zmenky, v ktorom sa príjemca zaviazal vrátiť

zmenku vystaviteľovi po splnení dohodnutých podmienok. Úverová zmluva je zmluvou spotrebiteľskou, dohodu o vystavení a vyplnení zmenky preto považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je v zmysle § 53 ods. 5 zákona č. 40/1964 Zb., Občiansky zákonník (OZ), neplatná. Navyše na základe listu žalovanej z 31.3.2013, ktorý je odstúpením od úverovej zmluvy, sa zmluva zrušila od počiatku a všetky plnenia, ktoré strany na jej základe prijali, sa považujú za bezdôvodné obohatenie. Veriteľ na základe zrušenej zmluvy poskytol dlžníkom úver 3.319,39 eur a dlžníci veriteľovi uhradili 4.168,45 eur. Keďže plnenie dlžníkov prevyšuje prijatú sumu o 849,06 eur, právo zmenku vyplniť už zaniklo a žalovaná je povinná nevyplnenú zmenku vrátiť vystaviteľovi.

3. K doplneniu žaloby boli ako dôkazy pripojené vo fotokópiách uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 9Co/269/2014-118 z 3.6.2014, ďalej úverová zmluva ku stavebnému sporeniu č. 21600180/7930 a dohoda o vystavení a vyplnení zmenky, obe z 20.4.2005.

4. Žalovaná žiadala žalobu zamietnuť ako predčasne podanú. V písomnom vyjadrení uviedla, že návrhom na vydanie platobného rozkazu z 20.5.2013 sa ako veriteľ domáhala voči žalobkyni a jej manželskému partnerovi ako dlžníkom zaplattenia istiny 2.153,55 eur s riadnym úrokom 6% p.a. z nej a úrokom z omeškania 2% p.a., od 1.2.2013 do zaplattenia, a to z dôvodu, že dlžníkom poskytla stavebný úver 3.319,39 eur pri úrokovej sadzbe 6% p.a., dlžníci nedodrжали povinnosť splácať úver riadne a včas. Jej pohľadávky z úverovej zmluvy boli zabezpečené zmenkou, ktorú mala právo vyplniť za podmienok uvedených v dohode o vystavení a vyplnení zmenky. Udelené oprávnenie nevyužila, i keď boli dojednané podmienky pre vyplnenie splnené. Podľa čl. IV. ods. 2 dohody je povinná vrátiť nevyplnenú zmenku vystaviteľovi do 30 dní odo dňa zániku práva zabezpečujúceho zostatok dlžnej sumy, a keďže zostatok dlžnej sumy jej doteraz nebol uhradený, povinnosť zmenku vrátiť jej zatiaľ nevznikla. Ďalej poukázala na to, že záväzkový vzťah, založený zmluvou o úvere č. 23600180/7930, bol predmetom konania sp. zn. 7C/122/2013 na Okresnom súde Dolný Kubín, ktorý rozsudkom zo 14.12.2016 jej žalobe vyhovel a pri súdnom prieskume úverovej zmluvy v nej nenašiel žiadne neprijateľné podmienky. Zmluva o úvere z 20.4.2005 nemôže byť posudzovaná v zmysle zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (resp. v súčasnosti podľa zákona č. 129/2010 Z. z.), ide o stavebný úver poskytnutý stavebným sporiteľom na stavebné účely v zmysle zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení. Ani v prípade, ak by bol úver spotrebiteľským, podľa predpisov účinných v čase uzavretia zmluvy nebolo zabezpečenie blankozmenkou neprípustné.

5. Žalobkyňa na žalobe a dôvodoch v nej uvedených zotrvala. Úver poskytnutý na základe úverovej zmluvy č. 23600180/7930 z 20.4.2005 je podľa nej úverom spotrebiteľským, na ktorý treba aplikovať ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch. Považovala za preukázané, že právo zabezpečené zmenkou už zaniklo, takže nevyplnenú zmenku je žalovaná povinná jej vrátiť.

6. Na prejednanie sporu nariadil súd pojednávanie. Žalobkyňa neprítomnosť ospravedlnila z dôvodu starostlivosti o maloletého syna, nakoľko však o odročenie nežiadala, uskutočnil súd pojednávanie v jej neprítomnosti. Dokazovanie bolo vykonané listinnými dôkazmi, založenými v súdnom spise. Vykonať iné dôkazy strany nenavrhl.

7. Za nesporné súd považuje, že nevyplnená zmenka, ktorej vrátenia sa žalobkyňa domáha, slúži ako zabezpečenie návratnosti pohľadávky veriteľa z úverovej zmluvy uzavretej dňa 20.4.2005 k účtu stavebného sporenia č. 21600180/7930. Údaje, ktoré listina v čase vystavenia obsahovala, sú uvedené v článku II. ods. 1 dohody o vystavení a vyplnení zmenky. Vystaviteľom zmenky je F. P. I. a žalobkyňa. Žalovaná, v dohode označená ako príjemca, mala právo vyplniť v zmenke údaj o zmenkovej sume a dátum splatnosti v prípade, ak vystaviteľ nesplní riadne a včas svoje záväzky vyplývajúce z úverovej zmluvy a v dôsledku toho bude príjemca žiadať okamžité splatenie celého zostatku dlžnej sumy. Právo vyplniť zmenku malo v zmysle čl. IV. dohody zaniknúť dňom úplného splatenia celého zostatku dlžnej sumy úveru s príslušenstvom. Príjemca mal povinnosť vrátiť vystaviteľovi nevyplnenú zmenku do 30 dní od zániku vyplňovacieho práva, opatrenú potvrdením o splatení celého zostatku dlžnej sumy úveru s príslušenstvom, alebo inak znehodnotenú.

8. Medzi stranami ostalo sporné, či bol celý zostatok dlžnej sumy úveru s príslušenstvom už splatený. Žalobkyňa vychádzal z toho, že žalovaná listom z 31.3.2013 od úverovej zmluvy odstúpila, čím sa zmluva od začiatku zrušila a každý z účastníkov je povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal (§ 48 ods. 2 a § 457 OZ). Na základe zrušenej zmluvy ona dostala úver 3.319,39 eur a žalovanej už splatila 4.168,45 eur, nemá preto z titulu zmluvy o úvere voči žalovanej žiaden dlh, čím právo vyplniť zmenku zaniklo a žalovaná jej musí nevyplnenú zmenku vrátiť.

9. Vzhľadom na znenie článku IV. ods. 2 dohody o vydaní a vyplnení zmenky

bolo potrebné pre hodnotenie dôvodnosti žaloby najprv posúdiť otázku, či zaplatením sumy 4.168,45 eur žalobkyňa splatila všetky peňažné záväzky vyplývajúce zo zmluvy o úvere č. 21600180/7930. Tá istá otázka sa riešila ako vec samá na Okresnom súde Dolný Kubín v konaní sp. zn. 7C/122/2013.

10. Z uznesenia Krajského súdu v Žiline č. k. 9Co/269/2014-118 z 3.6.2014, ktorého fotokópiu žalobkyňa ako dôkaz opakovane súdu predkladala, vyplýva, že Okresný súd Dolný Kubín rozsudkom č. k. 7C/122/2013-103 z 5.2.2014 žalobu zamietol, a to z dôvodu, že veriteľ vyzval dlžníkov listom z 31.1.2013 na okamžité splatenie celého zostatku úveru 2.153,55 eur, ale toto právo mal v zmysle § 506 Obchodného zákonníka len vtedy, ak by od zmluvy odstúpil, odstúpenie od zmluvy však nebolo v konaní preukázané. Odvolací súd uznesením z 3.6.2014 tento rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie s tým, že nakoľko ustanovenie § 506 Obchodného zákonníka nie je kogentné, mohli sa zmluvné strany od neho odchýliť alebo ho vylúčiť.

11. Okresný súd Dolný Kubín, od ktorého si tunajší súd vyžiadal spis zn. 7C/122/2013, uviedol v podaní z 8.3.2018, že spis nie je možné zapožičať vzhľadom na podané dovolanie, namiesto neho súdu zaslal fotokópie rozsudku, ktorý súd prvej inštancie vydal 14.12.2016 a rozsudku odvolacieho súdu z 30.11.2017.

12. Rozsudkom č. k. 7C/122/2013-218 zo dňa 14.12.2016 Okresný súd Dolný Kubín žalobe vyhovel a žalovanej v 2. rade (ktorou je v tomto konaní žalobkyňa) uložil povinnosť, aby žalobcovi (ktorý má v tomto konaní postavenie žalovanej) zaplatila 2.153,55 eur s príslušenstvom. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že veriteľ síce stanovil okamžitú splatnosť stavebného úveru, ale od zmluvy o úvere neodstúpil, a nakoľko vykonanými úhradami neboli vyrovnané všetky záväzky z úverovej zmluvy, na zaplatenie zvyšku dlhu 2.153,55 eur dlžníka zaviazal. Vecnú správnosť tohto rozsudku potvrdil Krajský súd v Žiline rozsudkom č. k. 9Co/151/2017-302 z 30.11.2017. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 15.1.2018.

13. Súd nie je v zmysle § 193 zákona č. 160/2015 Z. z., Civilný sporový poriadok (CSP), právoplatným rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 7C/122/2013-218 viazaný. Pre civilné sporové konanie však platí princíp právnej istoty (čl. II. CSP), ktorého zmyslom je, aby súdy rozhodovali o rovnakých otázkach zásadne rovnako. Výrok rozsudku, ktorým bola žalobkyni uložená povinnosť, aby žalovanej zaplatila 2.153,55 eur s príslušenstvom, je prekážkou právoplatne rozsúdenej veci (§ 230 CSP), ktorá bráni tomu, aby o splnení povinnosti vyplývajúcej z totožného skutkového základu medzi tými istými subjektmi súd rozhodoval znovu. Súd by mohol otázku, riešenú vo výroku právoplatného rozsudku, predbežne posúdiť inak len výnimočne, v krajnom prípade, k čomu však v tomto nie sú podmienky dané. Pri hodnotení predbežnej otázky, či pohľadávka žalovanej zo zmluvy o úvere č. 21600180/7930 už zanikla, preto z právoplatného rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 7C/122/2013-218 zo 14.12.2016 vychádzal.

14. Žalobkyňa podaním z 13.3.2018 navrhla, aby súd konanie prerušil do právoplatnosti rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní, ktoré 15.2.2018 podala proti rozhodnutiu Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/151/2017 z 30.11.2017. Uviedla, že dovolacím argumentom je, že sa súdy opomenuli zaoberať odstúpením, resp. okamžitým vypovedaním úverovej zmluvy zo strany žalovanej.

15. Žalovaná s prerušením konania nesúhlasila, mala za to, že na prerušenie konania nie je daný zákonný dôvod. Zopakovala, že žaloba je z pohľadu vrátenia zmenky podaná predčasne, lebo do dnešného dňa neboli podmienky dohodnuté v úverovej zmluve splnené a nenastali zákonné skutočnosti spôsobujúce zánik zmenky.

16. Podľa § 164 CSP, ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

17. Prerušenie konania by bolo namieste, ak by o otázke, ktorá má význam pre rozhodnutie súdu, ešte konanie vedené na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 7C/122/2013 stále prebiehalo. Konanie je však právoplatne ukončené, na čom podanie dovolania nič nemení. Keďže prerušením konania z dôvodu podaného dovolania by sa porušila zásada hospodárnosti a plynulosti konania, súd nemohol návrhu na prerušenie vyhovieť.

18. Žalobkyňa nepredložila žiaden dôkaz, ktorým by sa preukázalo, že všetky peňažné záväzky, ktoré vyplývajú zo zmluvy o úvere č. 23600180/7930, už splnila. Ničím nepreukázala ani svoje tvrdenie, že žalovaná od úverovej zmluvy odstúpila a že odstúpením sa zmluva zrušila od počiatku. Podľa článku IV. ods. 2 dohody o vydaní a vyplnení zmenky má žalovaná povinnosť vrátiť žalobkyni nevyplnenú zmenku len v prípade úplného splatenia celého zostatku dlžnej sumy úveru s príslušenstvom. Nakoľko táto podmienka nebola doteraz splnená, aj súd považuje žalobu za podanú predčasne.

19. Zmenku žalovaná od vystaviteľov prijala na základe dohody o vydaní a vyplnení zmenky, preto by podľa § 457 OZ bola povinná žalobkyni zmenku vrátiť aj v prípade, ak by dohoda bola neplatná. Podľa žalobkyne je treba dohodu o vystavení a vyplnení zmenky považovať za neplatnú v zmysle § 53 ods. 5 OZ, nakoľko ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve.

20. Zabezpečením zmluvy o úvere blankozmenkou sa posilňuje postavenie veriteľa, ktorý má možnosť požadovať plnenie nie len zo zmluvy, ale aj zo zmenky, pokiaľ udelené vyplňovacie oprávnenie využije. Samotná dohoda o vydaní a vyplnení zmenky však rovnovážne postavenie účastníkov úverového vzťahu nenarúša, príjemcovi dáva možnosť doplniť zmenkovú sumu len v tej výške, ktorá zodpovedá výške aktuálnej pohľadávky z úverovej zmluvy a jej príslušenstva. Neplatnosť tejto dohody ako neprijateľnej zmluvnej podmienky sa preto môže odvodzovať len od prípadnej neprijateľnosti tých zmluvných podmienok v zmluve o úvere, ktoré ovplyvňujú výšku pohľadávky a jej príslušenstva. Zmluvné podmienky úverovej zmluvy podrobil prieskumu Okresný súd Dolný Kubín v konaní sp. zn. 7C/122/2013 a z odôvodnenia právoplatného rozsudku vyplýva, že neprijateľné podmienky v zmluve nenašiel.

21. Dohoda o vydaní a vyplnení zmenky sa nestáva neplatnou ani tým, že v súčasnosti je zabezpečenie spotrebiteľskej zmluvy zmenkou už neprípustné. Zmluva o úvere bola uzavretá 20.4.2005 a v tom čase žiadna všeobecne záväzná právna norma zabezpečenie spotrebiteľskej zmluvy zmenkou nezakazovala. Preto by sa v prípade, ak by žalovaná chýbajúce údaje v zmenke vyplnila, nestal zmenkový prejav neplatný ani v zmysle čl. III. § 3a zákona č. 191/1950 Zb., Zákon zmenkový a šekový. Žiadne iné dôvody, pre ktoré by mohla byť dohoda o vydaní a vyplnení zmenky neplatná, súd nezistil.

22. Keďže v konaní nebolo preukázané, že by z dôvodov, ktoré uviedla žalobkyňa, alebo z iných dôvodov, mala žalovaná ku dňu vyhlásenia tohto rozsudku povinnosť vrátiť žalobkyni nevyplnenú zmenku, súd žalobu zamietol.

23. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov (§ 262 ods. 1 CSP) súd postupoval podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalovaná mala v konaní plný úspech, má preto nárok na náhradu trov v celom rozsahu. O výške náhrady trov bude na základe § 262 ods. 2 CSP rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti rozsudku je možné podať do 15 dní odo dňa jeho doručenia odvolanie, na tunajšom súde, písomne vo 2 vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody), čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) a musí byť odvolateľom podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú pod písm. a) až h), ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Odvolať dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z. z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z. z.).